

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

اصول فقه (بحث سوم - مباحث حجت)

تعدی از مرجحات منصوصه

جلسه ۴۳۶

استاد شفیعی

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

خلاصه بحث گذشته

بحث تعادل و ترجیح مبتنی بر سه مقام است:

۱. مرجحات منصوصه خمس.

۲. مفاضله و رتبه بندی بین مرجحات.

۳. تعدی از مرجحات منصوصه.

اختلاف در تعدی از مرجحات

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

۱. تعدی بلا مانع است.

۲. وجوب اقتضار بر مرجحات منصوصه.

۳. تفصیل بین تعدی در صفات روای و غیر آن.

مصنف: این اختلاف ناشی از مبنای تساقط یا تخییری است که در اصل اولی در بین متعارضین اتخاذ

کرده اند.

منشاء اختلاف

بنابر مبنای تساقط متعارضین، باید دید که آیا همان دلیل حجیت اماره را برای ترجیح، کافی می دانیم

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

یا خیر؟

۱. اگر کافی باشد: پس هر آنچه که موجب اقریبیت الی الواقع شود، مرجح محسوب شده و قائل به

تعدی می شویم.

۲. اگر کافی نباشد: پس باید قائل به وجوب اقتضار بر مرجحات منصوصه شد.

آیا می‌توان از مرجحات منصوصه تعدی نمود؟

۱. وجوب التعدی إلى کلّ ما یوجب الأقربیة إلى الواقع نوعاً:

مشهور و شیخ انصاری: تعددی به هر چه که موجب اقریبیت بواقع شود واجب است.

برخی گفته‌اند: هر چیزی که مزیت محسوب شود، در ترجیح معتبر است، و لو موجب اقریبیت

الی الواقع هم نشود.

۲. وجوب الاقتضار علی المرجّحات المنصوصة:

مرحوم کلینی و آخوند: اقتضار بر مرجحات منصوصه واجب است، و لازمه‌ی مشی اخباریین

هم همین است.

۳. التفصیل بین صفات الراوی:

تفصیل داده‌اند که در صفات راوی، تعدی جایز است؛ اما در غیر صفات راوی، جایز نیست.

قاعده اولیه در تعارض

الأصل فی المتعارضین هو التساقط، وهو المختار.

اگر ما گفتیم: اصل اولیه در باب متعارضین تساقط است، اصل اولیه مقتضی عدم ترجیح است، مگر آنچه

را که با یک برهان دانسته شود که این شیء مرجح است.